

Aloite tutkimustarpeesta optisen säteilyn vaikutuksista rakennusalalla

Mittamiesten työryhmä on huolissaan optisen säteilyn vaikutuksista rakennusalalla. Optisella säteilyllä tarkoitetaan sähkömagneettista säteilyä aallonpituudella 100 nm - 1mm. Rakennustyömailla tähän ryhmään kuuluvat mm. mittauksiin käytettävät laserit ja takymetrit. Suuri osa rakennustyömailla työskentelevistä eri ammattiryhmiin kuuluvista työntekijöistä käyttää päivittäin näitä laitteita puhumattakaan niistä jotka varomattaan altistuvat säteilylle esim. holvilla pyörivän tasolaserin vuoksi. Mittamiesten käyttämästä takymetrinä löytyy prismattoman mittauksen näkyvä lasersäde sekä normaalimittauksen näkymätön laser.

Rakentamisessa käytettävien mittalaitteiden laserluokat ovat 1, 2 ja 3R. **Työterveyslaitoksen** mukaan 3R- luokkaan kuuluva laser aiheuttaa silmälle haittaa. **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/25/EY** mukaan mm. 400nm-600nm aallonpituudella säteilevä näkyvä laser voi aiheuttaa silmään verkkokalvon vaurioita ja näkymätön laser lämpövaurioita.

Työmaiden mittalaitteiden käyttäjiltä tulevat huolenaiheet ovat tätä päivää. Useat työntekijät valittavat oireista jotka ovat tulleet altistuksesta optiselle säteilylle. Työntekijät ovat tunteneet mm. vihlontaa, silmässä tuntuvaa lämpöä, sokaistumista vähäksi aikaan, silmien- ja päänsärkyä, näön vaihtelua silmästä toiseen ja näön heikkenemistä. Epäselvää on myös henkilösuojainten käytössä ja niiden soveltumisesta optiselle säteilylle sekä täytyykö suojalasit olla yksilöidyt ja sopivat kyseisellä aallonpituudella toimivalle laserille.

Vuonna 2010 on voimaan tullut **Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi optiselle säteilylle altistumisesta aiheutuville vaaroilta**. Tämän asetuksen mukaan työnantajalle kuuluu riskinarviointi eli työnantajan on arvioitava ja tarvittaessa mitattava tai laskettava altistumisen tasot sekä riskinhallinta jossa optiselle säteilylle altistumisesta aiheutuvat riskit on poistettava tai pienennettävä niin vähäisiksi kuin tekninen kehitys ja toimenpiteet riskin syntyvaiheessa mahdollistavat. Asetuksen mukaan työntekijöitä pitäisi tiedottaa ja kouluttaa mm. turvallisista työtavoista ja henkilösuojainten käytöstä. Valitettavasti työmailla ei ole minkäänlaista käsitystä koko asetuksesta vaikka asetus on löydettävissä esim. **Rakennusalan työturvallisuuskansiosta Lokakuu 2012**.

Mittamiesten työryhmä haluaa tällä aloitteella olla käynnistämässä tutkimusta optiselle säteilylle altistuvien henkilöiden työturvallisuuden parantamiseksi. Työryhmän mielestä riskit ovat olemassa ja haitat tiedetään. Mittalaitteiden kanssa työskenteleville työntekijöille tulisi tehdä silmälääkärin kontrollitarkastuksia sekä uusille työntekijöille silmälääkärin työhöntulotarkastus. Nämä tarkastukset ovat välttämättömiä, jotta saataisiin tietoa siitä onko optinen säteily jo aiheuttanut silmävammoja ja aiheuttaako se jatkossa lisää tai onko suojalasien käytöstä huolimatta vielä mahdollista saada silmävaurioita

Lisäksi työryhmä haluaa painottaa asian tärkeyttä tulevilla työehtosopimusten neuvotteluissa sekä optisen säteilyn huomioimista työmaiden työturvallisuuden viikkotarkastuksissa.

Mittamiesten työryhmä

Jarmo Koukkari

Marko Metsäpelto